

# Адыгэ Макъ-



Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейим  
къэралыгъо гъэспсыкъе иэ зыхъугъэ Маф

1923-рэ ильесим  
гъэтхапэм  
къышеъжъягъэу къыдэкъы

№ 122 (22571)

2022-рэ ильэс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ  
БЭДЗЭОГЪУМ и 13

ОСЭ ГЭНЭФАГЪЭ ИЭП  
Къыхэтэуутыгъэхэр ыки  
нэмыкъ къэбархэр тисайт  
ижъугъотэштых  
[WWW.ADYGVOICE.RU](http://WWW.ADYGVOICE.RU)

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээст

## Валентина Матвиенкэмрэ КъумпЫл Муратрэ ЮфшІэгъу зэЛукІэгъу зэдыряЛагъ

Адыгэ Республикаэм и Мафэхэм  
къадыхэлтыгъэу Федерацииемкэ Советым  
испикерэу Валентина Матвиенкэр аlykлагъ  
республикэм и Лышъхъэу КъумпЫл Муратрэ  
АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и  
Тхъаматэу Владимир Нарожнэмрэ.

Юфхъабзэм хэлэжъагъэх  
Адыгэ Республикэм ыцIэкъе  
сенаторхэу Хъопсэрыкъо Мурат-  
рэ Александр Наролиниымрэ.  
Шъолъырим социальнэ-эконо-  
микэ хэхъоньгъэхэр ышынхэм  
ильэнькъо шъхъаIэхэм ахэр  
атегущыагъэх.

— Адыгэ Федерацииемкэ  
Советым иплошадэкъ къы-  
зэрщагъольгъуагъэм ишIа-  
гъэкъ ащ гъэхъагъу иIэхэр  
къыриIотыкъыихъ, опытуу  
IэкIэлтымкэ нэмыкъихъм ад-  
гощэн зэрилъекъыцтим  
имызакъо, гумэкъыгъохъэр  
гъэнэфгъэнхэм, ахэр дэгээ-  
зыжъыгъэнхэмкэ анаIэ зы-

тырагъэтии фаехэм атегу-  
щыIэгъэным, республикэм  
илIыкIохэм сенаторхэм  
зафагъэзэн, лъэныкъохэм  
яептлыкIэхэр къырапоты-  
къыихъэм ыкъи шъолъырим  
IэпIэгъу тедээ егъэгъоты-  
гъэнымкэ амалзу ѢыIэхэр  
гъэнэфгъэнхэм фэIоришIэ.  
ЗэкIэми анахъ шъхъаIэр, Юф-  
хъабзэм изэфхъысыжъэм  
адиштэу шъолъырим IэпI-  
эгъу тыйзэрфхъуущтим  
епхъгъе уншшо гъэнэфагъэ  
тиштэшт. Ащ къыдыхэлты-  
тээ пистури дгэцкIэним  
тыпылтышт, — къыуагъ  
Валентина Матвиенкэм.



Федерациемкэ Советым ис-  
пикер республикэм хэхъоньгъэ-  
хэр зэришыхэрэр, лъэныкъо  
шъхъаIэхэмкэ къэгъельэгъон  
дэгүүхэр зэриIэхэр, ахэм уары-  
гушон зэрэфаар къыхигъэштгъ.  
(ИкIэх я 3-рэ нэклуб. ит).

## Язэдэлэжъэньгъэ шIуагъэу къыхырэр Адыгейим и Лышъхъэ къыхигъэштгъ

«Урысые Федерациием ишъолъыр исыхъат» зыфиорэм тэгээпсихъагъэу Федерацииемкэ  
Советым изэхэсигъо гүшүIээр щыратыгъ Адыгейим и Лышъхъэ.



Федерациемкэ Советым  
испикерэу Валентина Матви-  
енкэм, зэкIэ сенаторхэм респуб-  
ликэм анаIэ къызэртагъэ-  
тырэм ыкъи кIэшакъо зыфхъурэ  
юфхъабзэхэм къызэртагъэ-  
штэрэм апае зэрафэрэзэр  
КъумпЫл Мурат къыуагъ. Ады-  
гейим къэралыгъо гъэпсикэ  
зиIэр ильеси 100 зыщихъурэм  
өхүлIэу республикэм и Мафэхэр  
Федерациемкэ Советым зэр-  
щызэхашагъэхэм мэжванэшхо  
зэриIэри ащ къыхигъэштгъ.

«Адыгейим ѹыпсэхэрээр зэ-  
хъокIыныгъэхэм чангу ах-  
лахъсэх, хэгъэгум и Прези-  
денттуу Владимир Путиним  
къыгъуучуу гъэ пийэрлъхэм  
иэшIохыникэ эзкьюуцаагъэх.

То пишрэгъу тиIор дэжирэ  
уахътэм диштэрэ, ынекIэ  
плъэрэ, инновациехэмрэ хаб-  
ззу ѢыIэ хүгъэхэмрэ зэ-  
дештэхэу зыщагъэфедэштхэ  
республикэ дгээснынр  
ары», — къыкIигъэхъигъ.

КъумпЫл Мурат.

Адыгэ Республикэм и Лышъ-  
хъэ мэкъу-мэштим, промышлен-  
ностым, псэолъэшынным, зек-  
лоным амалышухэр къызэртагъ-  
хэрэр къыхигъэштгъ, респуб-  
ликэм иэкономикэ изыкъиты-  
ныгъэ иамал къэзитыре отрас-  
лэхэу ахэр зэрэштхэр къы-  
уагъ. Федеральнэ IэпIэгъум  
ишIуагъэкъе Адыгэир хэхъонь-  
гъэм ильэнькъо пистэхэмкி  
хэвшыкIэу ыпэкIэ лыкIотэн  
ыльэкигъ. Ильэситфим къыкIоцI  
зэхэубытэгъе шъолъыр продук-  
тэу къахъыжыгъэр зэрэхъурэр  
проценти 119-рэ, промышленнэ  
производствэм индекс — про-  
центи 128-рэ.  
(ИкIэх я 2-рэ нэклуб. ит).

# ЯЗЭДЭЛЭЖЬЭНЫГҮЭ ШІУАГҮЭ КҮХҮҮРЭР АДЫГЕИМ И ЛЫШХЭ КҮХИГҮЭЩҮГҮ

## (Икіеух.)

Ахэм адаклоу еджэлли 5, кіләп-цыкыл ысып 18, сымэджэши 4, поликлиники 4, фельдшер-мамыкү 13-эл 30, культурэм икьоджэ Унэхэй 4, псауныгъэр зыщагъэптиэр комплекс 14 ашыгъэр, цыфхэр зычіесытхэ унэ квадрат метрэ миллион 1,5-рэ атулышыгъэр. Мы ильэсэм иапэр мэзих ильэсэу икыгъэм атыгъэм нахыб унэу ашыгъэр — квадрат метрэ мин 334-рэ (2021-рэ ильэсэм — квадрат метрэ мин 307-рэ). Ильэсэм ыкім нэс зы нэбгүрэм төлтэгээ зы квадрат метрэм гаргээсэн мурад зэрэшыгъэр Күмпил Мурат кыхигъэшыгъэр.

АПК-кіл ща отраслим икхэ-ныгъэ анахэй анаэ тырагъты. Ильэсэу икыгъэм процент 11-кіл нахыб эхуугээ куаеу кыдэд-гээкыгъэр, ар тонн мин 21-рэ мэхь.

**«Ац фэдэ гъехъагъэ  
тишынымкілэ шишигуагъэ  
къекшагъэхэм ашын**

рейтингым Адыгейм я 13-рэ чыпілэр щеубыты. Ильэс 5-м кыкылці инвестициөхэр сомэ миллиарди 173-м нэсигъэр. Джыреклэ инвестпроект 34-рэ щыл, ахэм кыдальтыэр инвестициөхэр сомэ миллиард 77-рэ мэхъух. Адыгейм инвестициөхэр тапэкіл нахыб эхуугээ зэралхырээр проекттүмэ япхырышын. Республика икхоми-ке икхэхонигъекіл ахэм яшо-гъешхо къеконеу щыт. Апэрэр — промышленнэ шыольтырыр гъэпсигъэнэр. Апэрэ чазыум гектар 200 аш ыбулытышт. Йо-шылпіл чыпіл мини 10-м нахь мымаклэ щиззахашэн мурад я.

Ятлонэрэ инвестционнэ про-ектыр зэхыхыгъэр экокурортэу «Лэгъонакъэ» ишын. Мын хакылэш номер 2500-рэ хэтэшт. Лъепкъ проектикіл ишшиагъэ къеклошт а зыгъэпсэфыл чып-лэм ишыкігъэ инфраструктурэр шыгъянымкіл. Корпорациеу Туризм.РФ-м игүсэхэу ишы-кігъэ инженер сетьхэр ашы-щых. Зэхэубытагъэу сомэ



шохыгъэ хунхэр аш къегъэ-хыль. Ахэм къахэлэу Адыгей-ир сенаторхэм ялэпилэгъу ще-гугы 2023 – 2024-рэ ильэсхэм анэсэу газгощылэ станциөхэм язэтгээпсихан илэлэ лыг-тэклотэгъенэу.

Россетхэм ягусэу, хэгъэгум энергетикэмкіл и Министерствэ къадеэзэ, энергиием епхыгъэ юфыгъохэу къеуцхээр зэшшу-хых. Ильэсэу икыгъэм кыышы-ублагъэу подстанции 9 зэтэра-гъэпсихажээ аублагъ. Аш щышшэу 6-р мы ильэсэм зэтэ-рагъэпсихажын мурад я. Ильэситим кыкылці сомэ миллиарди 4,2-рэ фэдиз ахэм апэуагъэханэу ары. Эконо-микэмкіл пстэуми апэу зэшхой-тээн фэе проектихэу щылэхэр гъэцекілэгъэнхэм иамал аш кытышт, псэуплэхэм электро-энергиер нахь цыхышэгъоу, зыпкытиныгъэ хэлпэу алэк-тэхэгъэнымкіл ишшиагъэ къек-лошт.

**«Къоджэдэсхэм  
яшылакіл къэлдэсхэм  
амал зэрилэлэ нахь  
апэблагъэ шишигъэн  
тэркіл мэхъанэхо илэ-  
щим. Къэралыгъо про-  
граммэу къуджэхэм  
яхэхъонигъэ тегъ-  
псыхъагъэ шишигуагъэ  
къэлэл и Юфыр нахь  
псынкілэу эшилохыгъэ  
хуунымкіл. Ильэситиу  
къызэтинкілэгъэм  
къуджэхэм ацагъэ-  
псыгъ ыкыл ацагъэцкілэ-  
жыгъ и псэолти 102-рэ.  
Мы ильэситим джыри  
псэолти 45-рэ ашшишт  
ыкыл ацагъэцкілэжышт,  
ахэм сомэ миллиард 1,6-  
рэ фэдиз ацагъэхашт»,**  
— къиуагъ Адыгэ Республиком и Лышхэ.

Чыпілэхэм хэхъонигъэ зэра-шырэм ыкыл цыфхышхээр нахыб эхуугээ зэрэхуурэм ялтыгъэу щылэкіл амал дэгүхэр яэнхэм,



**адыгэ къуаер тиреспу-  
ликокіл бренд ишхайлу  
зэрэштыр», — кыхи-  
гээшыгъ Күмпил Мурат.**

Джащ фэдэу чыгхатэхэм ядэлжээн, пындлэжэнын заушумбугъу. Пынджым гек-тар мин 13 фэдиз ёубыты. Мы ауажыре ильэситим гектар 730-кіл нахыб эхуугээ пынджым чыпілэу ёубытыгъэр. Ауажыре ильэситим чыгхатэхэм гектар 730-кіл чыгоу аубытыгъэр нахыб эхуугээ ыкыл пстэумкіл гектар 4200-м нэсигъ. А уахтэм пхэ-шхээ-мыхъхээ культурэхэу къахыжыхэрээр процент 40-кіл нахыб эхуугээ ыкыл тонн мин 35-рэ хуль. Ошум пхэшхээ-мыхъхээр щуухумэгъэнхэм ыкыл пындлэжэхэлхэм псыр нахышшоу алэгэхъэгъэнхэм апае Адыгейм предложение заулэ Федерациимкіл Советым къыхильхагъ.

Аш нэужим Күмпил Мурат бизнесым ілэпилэгъу етыгъэнхэм ыкыл инвестициөхэр нахыб эхуугээ зэрэдэгъэнхэм япхыгъэ юфыгъохэм къащууцугъ. Инвести-ционнэ пъэнкъомкіл Лъепкъ

язэшшохынкіл республикэр Фед-дэгээхэзэхээр илэвэхэе. Ашкіл амал зэфэ-шхъафхэр агъэфедэх: къера-лалыгъо программэхэр, лъепкъ проектихэр, къэралыгъо-унэе зэдэлжээнигъэм ильэнхэхээр. Ау мышкіл зэшомыхыгъэ юфыгъохэр щылэх. Ахэм зыкіл ашыщ республика икелэцкыл ыгыл-пэхэм ашыщхэм шапхэм шлокіл сабийхэр зэрачлэхэр. Нахыбэу къэлэцкыл ыгыл-пэхэр тицхылагъэх. А юфыгъом изэшшохынкіл Адыгейр сенаторхэм ялэпилэгъу щэгугы.

**«Мы аужыре ильэсхэм  
Адыгейм гъогогуутю  
амал илэгъ хэгъэгум и  
Парламент иапицээр  
палатэ игъэлтотыгъэу  
иЮфхэм язытет щигъэ-  
гъозэнымкіл. Адыгэ Республиком и Мафэхэр  
2016-рэ ильэсэм аш зы-  
щызхацхэм къахэт-  
лхээгъэ предложение  
пстэуми къащыдагъэ-  
штэгъагъ», — къиуагъ  
Күмпил Мурат.**

Адыгэ Республиком и Лышхэ къызэрхигъэшыгъэмкіл, Адыгейр ицыхээ зытэтийхэу къэлэлорэ ильэс 100-м хэхэ ыкыл тапэкіл цыфхэм яшылакіл нахышшу шыгъэнхэмкіл, тихэ-гэгүкіл анахэу зыфэзэхээр чыпілэ дахэхэм зыкіл ашыщ хунхым пас тапэкіл тфэлэкы-штыр зэкіл тшлэхт.

**«Адыгейм гъехъагъэу  
иЭр зэкіл цыфхэу ац  
ицысэхэрэм зэдэрий.  
Зы командэ ин зыкіл  
тызэдэлжээ. Стра-  
тегическо мэхъанэхо  
зил Юфыгъохэмкіл  
Урысые Федерации и  
Президенту Владимир  
Путиним, хэгъэгум и  
Правительствэ, Фед-  
дэгээхэзэхээр илэвэхэе  
Къэралыгъо Думэм я-  
лэпилэгъу тицхыгъу», —  
къиуагъ Адыгейм и  
Лышхэ.**

**АР-м и Лышхэ  
ипресс-кулыкъу**

# Валентина Матвиенкэмрэ КъумпЫл Муратрэ ЮфшЭгъу зэЛукЛагъу зэдыряЛагъ

(Икъах).

КъумпЫл Мурат гүшүэр зештэм, республикэм хэхьонигъэхэр ышынхэмкэ, пшъерльхэр зэшохыгъэнхэмкэ ИэпшЭгъу къафэхьурэ Валентина Матвиенкэм зэрэфэрэзэр риуагъ. Цыфхэм ыкы бизнесим яшуагъе арагъэкынны, Иэкыб къэралыгъохэм къащадагъекырэ продукциехэр тэтыехэмкэ зэблэхүгъэнхэм афытегъэпсхэгъе унашью ашыгъэхэм Адыгейм и Лышхъэ къатегуцшыагъ.

— Федерацемкэ Советым ишувъэ къитзу Юф дэшЭгъэнным тэркэ Мэхъанэихо и. 2016-рэ ильэ-



сим Адыгейм и Мафэхэу Федерацемкэ Советым щыкЛуагъхэм щаштэгъу унашьюхэр зэКИ иломи ухэмьууконоу, гъэцкЛагъхэх хууцъ. Проект инхэр, гухжлхэр щыИнгъэм щынхырыщыгъэнхэмкэ ИэпшЭгъу укызыэртфэхъурэм фэшиинэ туифэрэз Валентина Иван ышхъур. Ахэм ашыцых экокурортэу «Лэгъонакъ» ишэпсынрэ Тэхъутэмьыкье районим индустриальнэ парк щыншыгъэннэрэ. Шъолтырым икономик хэхьонигъэхэр ышынхэмкэ мы



проектхэм ягъецкИэн амалышиуухэр къатыцтых, — къиуагъ КъумпЫл Мурат.

Мы мэфэ дэдэм Адыгейр зыщыэр ильэсийшэ зэрэхъурэм фэгъэхьыгъе къэгъэлэгъоным Валентина Матвиенкэмрэ КъумпЫл Муратрэ еклоллаагъэх. Аш къирелотыкых шъолтырым итарихъ, ишэн-хабзэхэр, хэхьонигъэу ышыхэрэ, гүшүэм пае, зеклоным ыкы агропромышленнэ комплексим альэнкыкъо. Адыгейм и Лышхъэ промышленнэ парким ыкы экокурортэу «Лэгъонакъ» афэгъэхьыгъе стендым дэжь къыщуцшыгъ ыкы мы проектхэм ямхъан спикеры шигъээзагъ.

Федерацемкэ Советым и Тхъаматэ экспозицион имитацийн итарихъ ыкы икультурнэ яахь наахь шогшэгъонигъ. Аш къидыхэлтыгъэ Урысаем Юфшэннымкэ и Лышхъяа, Адыгейм, Къебартэ-Бэлькъар ыкы Къэрэш-Щэрджэс республикэхэм янароднэ тхаклоу Мэшбэшэ Исхъакъре зэлъашэрэ ювелир-Іепэласу Еутых Асерэ гүшүэгъу афэхъугъ. Асе ишшагъэхэр Къэралыгъ Эрмитажым ыкы Москва тарихымкэ имузей ачэлтих. Валентина Матвиенкэр шогшэгъонигъе еллыгъу дышшэ хэдыхынны фэгъэзэгъе Іепэласэм зэхицэгъе мастер-классым ыкы аш фэдэ искуствэм осэшү фишыгъ. Мы лъэныкъом фытэпсхэгъэгъе къэралыгъ программакэм амалэу къытхэрэ Адыгейми къызфиэфедэнхэ фаеу ыльытагъ.

Сенаторхэм лъепкь культурэм нэуасэ зыфашинымкэ амалышиоу щытыгъ къэралыгъ ансамблэу «Истъамыем» ыкы «Налмэсым» яконцертнэ номер анахь дэгъухэм якъэгъэлэгъон.

## Хэхьонигъэм иЮфыгъохэм атегущыЛагъэх

Федерацемкэ Советым изэхэсигъоу «Урысие Федерацем ишольыр исыхъат» зыфиоу щыагъэр зыфэгъэхьыгъагъэр Адыгэ Республикэм и Мафэхэу Федерацемкэ Советым щыклохэрэм яофтхъэбзэ шъхьацхэм зыкэ ашыцыхъ.



гъэхъагъэу ыкы гүгъаплэу иэхэр, аш дахлоу экономикэмкэ, социальнэ ыкы обществен-нэ-политикэ лъэнькхохэмкэ къыдэхъугъэхэр. Валентина Матвиенкэм къызэриуагъэмкэ, анахь мэхъан зиэ лъэнькьо заулэхэмкэ: экономикэм хэвшыкъеу зыкызэриэтээрэмкэ, инвестициехэр къызэрэлкхэхэрэмкэ, псэоптэшынны, цыфхэр зычэситхэхунэхэм, гъогухэм яшын, инфраструктурэм игъэпсын псынкъеу зэрагъэцакхээрэмкэ Урысаем апарэчыплэхэр щызыгъубытхэрэм республикэр ахэхъэ.

«Цыфхэр зычэситхэхунэхэм яшынкэ ыкы шанхъэр — зы нэбгырэм квадрат метэр тэфнээр — гъэцкЛагъэньмкэ Адыгейм хэгъэгүм апарэчыплэхэр юфыгъоу зытэгъэхэр зэКИ Адыгейм ис пстэуми Юфу ашиглэрэй икэхүхх, Юхэлээн, Адыгэ Республикэм и Лышхъяа КъумпЫл Мурат зипэшэ командэу Юфхэм ягъэзеклон фэгъэзагъэми ишишрэльхэр дэгъюу зэргэцакИхэрэм ар епхэгъу щыт», — къиуагъ Валентина Матвиенкэм.

Валентина Матвиенкэм Адыгейр шъолтыр-пионерэу ыльытагъ брендеу иэм — адыгэ куаум икъэхүмэнкэ. Джаш фэдэу цыфхэр щылэкэ-псэукэ тэрэзим зэрэпильхэм, ашкэ Юфыгъуабэ Адыгейм зэрэшьизэшуахырэм яшуагъекэ нэмийк шъолтырхэм республикэр щысэ афэхъун ыльэкишт. Джыри Адыгейр

зэрыгушкорэ лъэныкъохэм ашыцыхэрэй. Непэкэ къэплон хүмэ, ильэсийм зеклоу аш къаклохэрэм япчагъэ ежь Адыгейм щыпсэхүхэрэм япчагъэ шъхадэкы. Туризмэм тапэки зэгъэушьомбгүйгээным пае тыкъээвүүхъэрэ дунаим изытэ зэрар фэмыхъунхэм, ар къеухумэгъээным мэхъаншо зэриэр Валентина Матвиенкэм къыхигъэшгъ.

Анахь пшъэрэль шъхьаэхэу В. Матвиенкэм къыгъэнэфагъэхэм ашыцых бизнес цыклумрэ гуртымрэ нахь лъешэй ИэпшЭгъу ятыгъэнэр, сабийхэр зэрыс унагъохэм, социальнэ инфраструктурэм яххьонигъэхэрэ джыри нахь лъешэу анаэ атагыгъетынр.

Федерацемкэ Советым испикер къызэрхигъэшгъэмкэ, Адыгэ Республикэм инвестициехэр нахьыбэу гъэфедэгъэнхэм лъешэу анаэ щытагъеты. Мишкэ къыхигъэшгъэн фае инфра-

Адыгейм илъикохэм шуфэс къарихызз Федерацемкэ Советым и Тхъаматэ Валентина Матвиенкэр республикэм щыпсэурэ пстэуми къафэгушуагъ Адыгейм къэралыгъо гъэпсикэ зилэр ильэс 100 зэрэхъурэм фэш, мамырныгъэ, щылэкэшү юэу псэунхэу къафэлэуагъ.

«Адыгейм икономикэ иххьонигъээ къочакэ мэфэкыл къыхигъханзуу сифай, республикэм щыпсэхүэрэм нахь щылэкэшү язшынкэ ашыагъэ. Республиком и Мафэхэу Федерацемкэ Советым щыкЛуагъхэм пшърлыгъбээм язшынкэ ашыагъэ къюкёнзу сэгүгъэ», — къиуагъ Валентина Матвиенкэм.

Федерацемкэ Советым испикер илъикохэм къыщихигъэшгъэх Адыгейм социальнэ-экономикэ хэхьонигъэмкэ

структурнэ программэ инхэм, электросетевой комплексим ыкы газгощыплэ сетьхэм ягъэкэжын анахьэу анаэ зератырадзагъэр.

«Республикэр къицакло зыфэхъугъу, ишээ ыльэгъугъэ Юфыгъохэр зэКИ ишцкЛагъэху щытых. Унашьюэми ахэр къацыдэшшүлтэнхуу сильтээ. Юфыгъохэр тэзтегуциЛагъэхэр зэШохыгъэ зыхъухэх, Адыгейми хэхьонигъэ таэкИ ишыннэм тэгээпсхэхэгъэ амалхэр ыгъотыщых», — къиуагъ Валентина Матвиенкэм.

Зэхэсигъом ильэхъан пасльэ къашыгъ Адыгэ Республикэм и Лышхъяа КъумпЫл Муратрэ Адыгейм и Къэралыгъ Совет — Хасэм и Тхъаматэ Владимир Нарожнэмэрэ. Юфыгъохэм ятегущыи эхъилагъ зыфиорэм ипроект аштагъ.

Икэхүхим Федерацемкэ Советым и Тхъаматэ Валентина Матвиенкэм Рэзэныгъэ тхыль аритгъ Адыгэ Республикэм и Лышхъяа КъумпЫл Муратрэ АР-м и Къэралыгъ Совет — Хасэм и Тхъаматэ Владимир Нарожнэмэрэ.

**АР-м и Лышхъэ ипресс-къуулыкъу**





# ЦЫФХЭМ ЯГУГЬЭ КҮҮГҮЭШҮҮПКҮЭЖҮҮГ

Бэдзэогъум и 12-м ильэс 75-рэ юбилеир хигъэнэфрыкыгь пэлдэвчилжүүлэх Адыгейм ипэшагъэу, непэ АР-м и Лышихъэ и Къэралыгъо упчлэжжэгъоу, Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетэм ипрезидентэу, гэсэнгъэмкэ Урысые Академием иакадемикэу, социологии шэныгъэхэмкэ докторэу Тхъакчущынэ Аслъан.

Джашт фэдэу ар Адыгейим, Пшызэ шьольтыр, Чэчэн ыкчи Ингуш республикэхэм наукахэм-кэ язаслуженне юфышэшху, Адыгэ къералыгъо ыкчи Кубан-скэ мэкумэц технологическе университетхэм ядоктор гъэшlyагъ.

Тхъакуыштынэ Аслъан Кытэ ыкъор Красногвардейскэ районым ит къуаджэу Улапэ 1947-рэ илъэсым бэдзэогъум и 12-м дэгчээх, зориунхээ вэлээгээ щыгь. Мыецъопэ Къэралыгъо технологическе университетыр ыгъэлсынэу зыргъажьэм джыри зэ ар къышыхъятыжыгь.

2007 — 2017-рэ ильэсхэуар республикэм иштээ Иэнат-  
тээзынтыгээм социалын пийнэрийлхэр хэзигдээ  
имындаа гүэцэхгээгээнхэм Правительствэр кынф-  
ектиуагь, лээжсанкындаа чынфэ зынтарэми тельзынхын-  
гээн, ынэктээ кыхэмийнтыгээу, лээжныгээ бэгъуагьэ  
чынгулээжсэхэм кынрахныжсы хувьгээ. 2007-рэ ильэсийн  
юнитындаа ынныбжжээ нэсэгтэй республикэм исым  
ипроцент 11-мэ юнитындаа чындаа ялагдээн, 2017-мэдээ  
пичагьэр процент 1,2-м нэсэхуар кьеийхыгъагь.

къышыхъугъ, щаплугъ, аш дэт гурит еджаплэм щеджагъ. Дээ къулыкъу ужым Адыгэ къэлэ-егъэджэ институтым, джы къэралыгъо университет, филологиемкэ ифакультет къуухыгъ. Аш ыуж мы еджэплэм дэдэм физическэ пүнгъэмкэ ифакультет ишлэнныгъэ щыхигъэхъуагъ. 1995-рэ ильэсүм Москва дэт университетэй М. В. Ломоносовым ыцэ зыхынэрэм диссертациер къышциухъуми, социология шлэнгъэхэмкэ доктор хуульэ

узыгъэгушонышко джыры щыпагъэп. Экономикэм имызакью, отраслэхэм зэкэми ялоф язытет угу кыдаащтыгъэп. Аш фэдэ охтэ кынин шъолтыр цыклоу узщыгүгүйн зимыгэжьым ыпэ уиуцоным гушхуагэе ищыкэгъяг. Къэралыгъор чыпэл кынитымэ, республикэу аш хахье-рэми илофхэр зэрэмийдэгушо-штхэр нафе.



псынкэл. Хэхъоныгъэ пстэуми  
пашэм ыкчохаби, ищэлгэйн  
ишлэнэгъи, иакылы зэрхжилтэй  
хягъяар нафэ. Командэу зыдэлж  
лэжьагъэр ары мыхъугъэмэ,  
цыхфэу республикэм исхэм  
ялахышо къыхамыльхягъэмэ  
ац фэдиз къыдэмыхъүштэгъа  
гъэз ежь сыйдигъоки elo.

ТЭУ ёхь сыйн болги ю.  
Шыклагъэхэр зытльэгүхэктээ, шыгъэр дэтэгээзы. Цыфыр нахыбэрэмкээ аш фэд. Ареу щитмын, гъэсэнгыгъэм, медицинэм, культурэм, спортын япсөолье закъо кіэу къызэл-пхыштими мынактэу kluачэ зериштэрээр зэклеми къыдгу-рылон фае. Аш фэдэу зэп ыкни топ Тхъакущынэ Аслын ишу-шыгъэкээ республикэм къы-щизэуяхыгъэр, нэмүкіеу зэ-шохыгъэ хүгъэр.

A black and white portrait of a middle-aged man with short, light-colored hair. He is dressed in a dark, well-tailored suit jacket over a white collared shirt and a patterned tie. His hands are clasped together in front of him at waist level. He is standing on a lawn with low-lying shrubs and flowers. Behind him is a dense wall of ivy-covered bushes and a metal trellis fence. The lighting suggests a bright day, casting soft shadows.

2007 — 2017-рэйльхээр архивын  
республикэм илтгээж  
иенатэ зыгутыгээнээс  
социальнаа шийнээс  
рыльхэр хэзигтэй  
имыгээ уу  
гэцэктэй  
гээнхэм Правительствтэй  
кынфекцагаа, лэжьапкэмкээ чын-  
фэ зыгарэми тэл-  
лыжыгээ, ынэ-  
кээ кынхэммыгээ  
гээ, лэжьыгээ бэ-  
гүагээ чыгуулэж  
хэм кынрахыжыг  
хүүгээ. 2007-рэй-  
ильэсэйм юфтэш-  
нимын ыныбжь нэ-  
сыгьеу республи-  
кэм исым ипро-  
цент 11-мэ юфтэш-  
пээ чынгээ ялагчээ,  
2017-м а пчагчээр  
процент 1,2-м нэ-  
сэв кынхыгээ

уж итыгъэхэм ашыц Адыгэ-  
ир инвесторхэмкэ хьопсагьоу

нэ хызметшэлээ зэфэшхьба-  
фыбэу, щэлээ гупчэшхоу ар-  
тетыфэклэ къызэлухыгъэхэм  
лофшлагъэхэр хяуалые зэрэ-  
мыхъугъэхэр къаушыхьаты.  
Ильэсипшым пстэумкин сомэ  
миллиарди 140-м ехьу инвес-  
тициен тиэкономикэ къыхаль-  
хьагь.

Арэй щитми, республикэм хэхьоньгээу ышыгэрэм ягуу къышы зыхьукэ ежь изакьюо ахэр зыфихыжьхэу зыпарекли зэхэгхыштыгъэп. Непи ар республикэм ищүйэнгээз пэчмыжье хуугьэпшь, ашгэлтагъэ горэ ыгуу къэкьжьхэу къелотэжьыми, зэктэе командэу игъусагъэм, цыфэу исхэм яшшушлагъэу зэрилтийнэр игуушааэхэм къягэшь.

Цыфым ышлагъэр шломаклэу, неущ джыри аш хигъэхъоным фэбанэмэ, хэхъоныгъэхэм нахьбэу къафэклоштэу ало. Тхаклыгъынэ Аслын ар зэрхэйлагъэр нафэ. Зэшлэхгээ хүгъэхэм, хэхъоныгъэхэм аргутшхоу ягугъу кышиштыгъ, ау ар шлабэу, икъугъеу зыкли күчлэгэл шылагга шимчай

ылъытагъэп, ыкlyуачы, ипсауныгъи ашъхасыгъэп. Ары республикээр ыпэкэлэ льигъэклотэн зыкында орнагыр.

Субъектым ипэхэ 1энатэ  
1утыгъэр зылукъыжыкэ цыф-  
хэм дэгъукэигу гүй ашыжы-  
щтми, дэйкэ тегущыгъэжыщтхэ-  
ми тетыфэкэл юфэу ышлагъэр  
ары зэлжитыгъэр. Тхъаклущынэ  
Аслын ежь ишлонгъоныгъэкэ  
1энатэр кыргыттыльжыгъ. Аш  
ыуж ильэсхэр тешлэжыгъэхэ-  
ми, цыфхэм шъхъеклафэ фаш-  
шэу, къахахъэмэ, щыгушыкхэу  
гүшүэд дэхабэ зэрэлжайжырээр  
заралбаразхэм ишныхэт.

зэрэфэрэзэхэм ишыхвай.

Ежыры 1энат1эм зы1ок1ыжым, «сезэцьгиг, икъушт 1оf зэрэсш1агъэр» ы1оу унэм ит1ысхъяжыгъэп. Мые1къопэ къера-  
лыгъо технологическе университет гупсэу к1эцакло зыфэхъу-  
гъэм ы1гъэзэжыгъ, ащ ипрези-  
дент гыашчугъ.

дент гэвэшгүй.

Еджаплэм ишынгээ джыри чанэу хэлажье, аш нахь зиушъомбгүуним, гэсэнгээ зеритыхэрэм, зишэнгээ щихэзигтхахохэрэм ягчажье нахьын багийн эмчилжүүлжин ишнээцэжээ.

бэ хүнүм эмьзээцүү үүж ит.  
Сыдигъоки зэрэцгүйгээ, ыключээ из, нэцх-гүш эзпийт, сэмэркьеушхор игүшүйлэхэм къябэккы, зэрихабзээ, нэжь-лужьхэми, ныбжыккялхэми, кілэццы-клюхэми зэфээдээ жабзэ къадиг-гүтийн елжэккын.

Гъбын ельэкъы.  
Аш тетэү ыгу чэф иль зэпн-  
тэу, псаунгъэ пытэ илэу, игу-  
хэль пстэур къыдэхъо джы-  
ри ильэсэйбэрэ игупсэхэм ашь-  
хягъ ятынэу тыфельяо Аслын  
Кытэ ыкъом, имэфэкікэ тыгу  
къылпелэу тыфэгүшлэ!

# Къуекъо Налбай ар епэсыгъ

Бэдзэогъум и 20-р — Къуекъо Налбай кызыхъугъэ маф. Мы блэкыгъэ мэкуогъу мазэм ытхыгъэхэм сигуапэу сахэджыхъажыгъ, сыйгу къэзгъэкъыжыгъэх.

Зыгорекъэ итвorchествэ сыйкытегушынен тесыубытэмэ, икъу фэдизэу къесон, къэзгъэльгъон сльэкъина? — аш фэдэ улчэ къеуцугъ. Тесыубытагъ — Налбай иныбджэгъухэу, тхаклохэу, шэнгъэлэжхэу илажхэм ар нахь дэгъо афызэшокъыщ. Ау сэ сзыгъэгумэкъирэр фэшхъаф — аш сикъэбар къесщэлэшт.

Уарыгушонен тиэх цыифлушхэр. Къуекъо Налбай фэгъэхыгъэу ахэм гэштэгъонен бэ къатхыгъэр. Тиэх тхаклохэри непэрэ дунаим диштэхэу, къэхурэм къыдашхоху, хабзээ къитеххэрэм итхаклохэр. Клэкъу къэпин хуме, адигэмэ зералоу, «Зику исым иорэд къырагъяло». Ахэм ыки нэмыкъи тофхэм апиль цыифхэм къызэрэтхырэмкъэ, Налбай лъэгаплэу зынэсигъем зи eklopéшшыгъэп. Шылыкъэ, ар поэтышоу, драматургышоу щытыгъ. Шэнгъэ куу илагъ, къэмыгъэльгъон пльэкъэу, дэгъоу пхэлтымкъэ цыифмэ уазэрэхъан фаэр къыбургургъяло. Тофхэм пшлэрэм тхъагъо хэбгъуатэу, уигъэрэзэу, цыифхэм уиягъе ямыгъэкъирэмэ, тэрэзэу ушылэкъэ пльтытэ хуущт — ари шапхъэхэм ашыц.

Налбай сиблагъэу е тызэхахъэу щытыгъэп. Гээсэнгъэмэ фэгъэзэгъэ ныбджэгъоу силемэ

апэ итэу слытэштыгъэ, ежж ар ёштэштыгъэп нахь мышлэми.

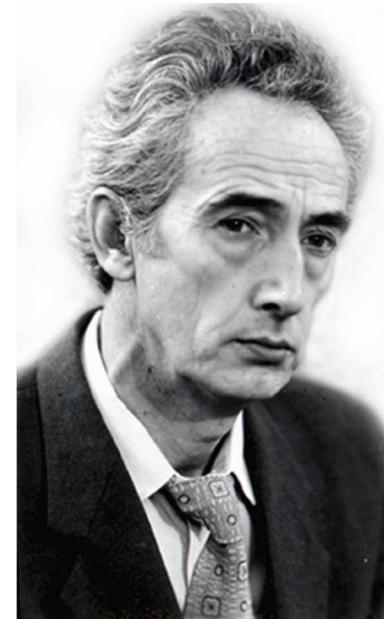
Загъорэ тофшаплэм ыдэж сичахъэу кыихэкъыщтигъ, тхылыхэкъэр кызыдигъэкъихэкъэ срыгушхоу, ыланэ кыкылдэти кыситыщтигъэх. Сиклалэхэм Налбай зыщилажъэрэ чылпэр язгъэшлагъэу щытыгъ ыки захъорэ ар альэгъуяау кысаожыщтигъ.

Сэ сшхъэкъэ Налбай кытхыгъэмэ сяджу зысэублэм ынж дунаим еплыкъеу фысилер зэблэхүгъэ хуугъэ.

Уиццынгъэрэ уипсэукъэрэ гъунэ ямыгъэу кыпшошызэ, Налбай иусэмэ узджэжкэ зыгъунапкъэ горэм удегъяуцо. Пшлэштиими, плюштиими гъунэ альыпфэу, узыфэсакъыжын фаеу уешы, мыхъунен пхэлтыр кыпхефы.

Щыклагъэ зимиэ зи цыифшилэп, ау ар зидэпшлэжъэу, къэмыгъэльгъон пльэкъэу, дэгъоу пхэлтымкъэ цыифмэ уазэрэхъан фаэр къыбургургъяло. Тофхэм пшлэрэм тхъагъо хэбгъуатэу, уигъэрэзэу, цыифхэм уиягъе ямыгъэкъирэмэ, тэрэзэу ушылэкъэ пльтытэ хуущт — ари шапхъэхэм ашыц.

Псэ зылтыту эзкэ щылэмэ льтгэнгъэ афуугъэшы, уафгъэсакъы. Ари паклош, чыгынм пклашхэу пытам фырикъоу псе зэрэлтийр угъашэ, кыбдегъэшы, нэшлукъэ ургээлти.



Чыгур зыгъхэу, кючэшхохэу жыгыбъэр, псыр, машор, тыгъэр, мазэр — ахэм фэшхъафынекъэ уарегъэлти, гупшиэмэ уахэшэ. Ио хэмьльэу Налбай ытхыгъэмэ джыри лъэштэгъубэме къащифагъэшэцт, ишуагъе якъыщт. Налбай бзэу лулыгъэр зэрэлтишыр, гухэл нахь мышлэми, умыадыгэмэ икъу фэдизэу зэхэшлэштэп, арыш, тэры ар, ильэпкъ, ичигу зыфэусагъэр. Хэти ильэпкъ къыжэкъыгъэ цыифхэм тарихын хэхъан зыльэкъинэхъэр егъэлтаплэх, зыни иер кыуитыштэп, зыни оуери пхэлти, цыифгъэрэ, лыгъэрэу пхэлти, ябгашлэмэ, нэмыкъхэм уасэ къифашын.

Урысмэ — Пушкинэр, Лермонтовыр, дагыстанмэ — Расул Гамзатовыр, тэ, адигэхэмкъэ — Къуекъо Налбай. Тильэпкъ щымышхэм саугээтхэр афэдгъэуцуным тыфэлэз. Ау тэ

тильэпкъ фэлжэхъагъэу, зыгъэдэхагъэм нэмыкъи цыиф лъэпкъ горэм саугээт фишынштэп. Арыш, тиэм уасэ фэтэжьюгъэш, ифэшьуашэ тетэу тыдэжъуяа.

2007-рэ ильэсийм, орэдьо купэу «Жыгуу» сихэтэу къалэу Элиста щыреклокыгъэ дунэе фестивалын сихэлжэхагъ. Ар гъэштэгъоныгъэ, ау аш нахь зыгъэштэгъуагъэр — Къалмыкын тызэрихъэу къыргэжажъэш, Элиста нэсыжъэу саугээтэу итим ибагъ. Ахэр цыифхэм Къалмыкыр зыгъэдэхагъэмэ къатегущылэх, ари паклош, псэушхээ зэфэшхъафхэр агъэльяппэхэу саугээтхэр афагъэуцгъэх. Ахэм лъэпкъыр къагъэдахэ, къагъэба.

О узыщиц лъэпкъым дахэктэгэ итугъу пшымэ, аш паэ зи къидэхэштиштэп, зыни уигъэмэсэштэп. Сыда пломэ, ар уян, уят, уичигу...

Иэнэтэшко умыыгъыми, мылькушко плэкэмэльми, улажьэмэ ушхэжынэ, Тхъэм къыпфитупшыгъэр бгэшшэшт.

Иэнэтэшко зилэу, мылькушко зылэкэмэльми иуахтэ гъэнфагъэ, зи зыдихыжыштэп, зэклэ къышинштэп. Ильэс 60, 80, 100 бгэшшэнэ щытми — ари къэсэшт. Цыифхэм къахэнэжыщтыр шылыкъэнгъэу, псэпшлэгъэр уилэр, цыифгъэрэ, лыгъэрэу пхэлти, ябгашлэмэ, нэмыкъхэм уасэ къифашын.

Непэ Налбай къызэрэтхэмэтыжыр гухэкъышиху, ау тофшагъэу илэхэмкъэ ар цыифхэм агу ильшт. Налбай, Ио хэмьльэу, ильэсштэм зэ къыжэфэрэ цыиф — ар бэмэ къатхыгъ, арыш, тэфэу сэлтийтэ саугээт фэгъэуцгъэнэри ыки аш ыцлэкъи Мыеекъуапэ изы урам еджэгъэнэри. Сэ сишошыкъэ Налбай исау-

гъэт ульымыхъунен, чыжъэу лумыхыгъэу, цыифхэр нахь зыщызеклохэрэ чылпэгэ горэм ё Мыеекъуапэ икъэл парк дэгъэуцагъэмэ дэгъуяа.

Янагъохэр айыгионхэм пыль цыиф лъэжаклохэрэ, тхыльмэ яджэнхэу уахтэ хэзымыгъутэхэрэм Къуекъо Налбай нахь дэйбуо ашлэшт саугээт фагъэуциумэ. Тиклалэхэри, ахэм къаклэхъухъагъэхэри еклохэнх, тхъаугэшэпсэу ралон альэкъыщ.

Мы тофхэм изэшхохын зынэгырэм къышошырэм епхыгъэнэ щытэп. Мыр лъэпкъ тоф, арыш, хабзэу щылэми тэфэрэр зэшүүхын фае. Мыр тэ тымышмыши, тауж кыкырэ лээжжэм ашыщт, арыш, «нэүжирэ акыл» зэралоу, зигъор тэжжувьаш.

Сэ Адыгэкаалэ сыдэс, арыш, тофыр ежээмэ, сэри, синьбджэгъуэхэри шыхъафхэр зыщащыщт уахтэм такыххэхъан, тиамалыр тшлэн. Аш фэшхъафхэу сэ сшхъэкъэ сиамалыр (сэ хабзэм къулыкъу фэсшлэгъэрэ пенсием сышыл) Налбай исаугээт ашынен зыщирагъажээрэ ыки зылахырэм нэсифэкъэ сшэшт. Бэми-маклэми аш уахтэу кыдафэрэм пенсиену кысатыштыр сигуапэу пэлэгъэхъан сльэкъыщт.

Налбай зыфэлжэхъэгъэ тильэпкъ пштэмэ, сэц нахь лыгъэрэ хэлжээни кыихэкъыщтыр маклэп. Хабзэри къогуу къохжаждынэп. Тызэкъотмэ, а тофыр тшлээ ифэн. Тэ тильэпкъыкэ анахь маклэу Налбай фэтшлэжъын тильэштиштыр нэпэопльеу саугээт фэдъэуцуныр ари. Къуекъо Налбай ар епэсигъ.

**АБЫДЭ ХЫС.**  
АР-М КУЛТУРЭМКЭ ИЗАСЛУЖЕННЭ ТОФХЫШИ.

## Искусствэм ишцыифхэр

# Шүхъафтыныр нэпээпль лъап!

Адыгэим щашыгъэ шүхъафтынхэр, унагъом ишыкъэгъэ пкыгъохэр музейхэм, нэмыкъхэм къащаагъэльягъох, тучанхэм ащащэх.



Бэгэфедэн пльэкъыщт искусствэм ехылгэгъэ къэгъэльгъонхэр Адыгэ Республиком гэштэгъонен щэкох нахь мышлэми, зэхэшаклохэр цыифхэм икъоу альылэсных альэкъирэп. Адыгэим щизэльашээр лъэпкъ музыкантэу, фольклорын иугоин, изэгъэшэн пыльэу Нэгэрэко Казбек ӏэпэласэхэм ашыгъээ ѹэпшысэхэр еуѓоих, музейхэм, республикэм щыкъорэ зэхэхэхэм къащаагъэльягъох. Аш даклоу, Мыеекъуапэ игупчэ щаплэхэм ащащуу псеуплэу Гавердовскэм тучан кыышызэуахыгъ.

Адыгэ шыуашьэр, республике адыгэ быракъыр, лункыбзэпильхъэхэр, нэмыкъхэм гуучыым хэшшыкъыгъэх. Гүундэжэр зыдэл къэмлэнд адигэ быракъыр исурэт дахэу тешхыагъ. Унгъом, ӏэлэеджаклохэм ящыкъэгъэ пкыгъохэр, пхъэм хэшхыкъыгъэу пшёрхъаклохэм агъэфедэхэрэр, фэшхъафхэри шүхъафтын дэгъу хуущтых.

Загъэлэсэфынен Адыгэим къэкъуагъэхэм, Урысъем ишьолтырхэм, ӏэкъыб хэгъэгүхэм къарыкъыгъэ хвакъэхэм республикэм ичыюопс ашлогъэшгэйн.

Нэпээпль шүхъафтыныр гу

къэкъыгъж лъап! Къэрэкъу

ыдепхъакъыныр, чылпэгэ хэхыгъэ фэшшыгъэуунэм, тофшаплэм къышыгъэльгъоньшэн-хабзэхэм адештэ. Лъэпкъ тарихым, культурэм яхыгъэ сурэтхэм, ӏэшлэгъэхэм уагъэгүхшо. Нэгэрэко Казбек шэнгъигъэм зэрэлтийн тышыгъуаз. Риғээгъэгъэ тофыр лыгъэкъотнен, игупсэе республикэр шүкълэ къетэжынен фэтэто.

**ЕМТЫЛЛЬ Нурбый.**





Кушъхэфчъэ спортыр

## Белоруссием щэкЮ

Белоруссием кушъхэфчъэ спортымкэ изэлгүхыгээ зэнэкьюкуу  
Адыгейим испортсменхэр хэлэжьагъэх.

Урысыем кушъхэфчъэ спортымкэ ихэ-  
шыпкыягъэ командэ хэтыхэу Стлашьу Ма-  
мыр, Елизавета Арчибасовар, нэмийхэри

мы мафэхэм Белоруссием щыгэх. Спорт-  
сменхэр нэмийк зэлгүхэм ахэлжээштых,  
къятуягэ Адыгэ Республиком кушъхэ-  
фчъэ спортымкэ и Федерацие ишащэу,  
Стлашьу Мамыр итренерэу Анатолий Лепюк.

гъэнхэм афэгъэхыгъэ зэлгүхэм ялагъэх.

Белоруссием имижъо гъогухэм ашызэх-  
щэгъэ зэнэкьюкуум спортсменхэм километри  
170-рэ къашакуугь. Стлашьу Мамыр я 8-рэ  
чынгээр къидихыгъ.

— Ялэлгэсэнхыгъэ къагъэльэгъону спор-  
тсменхэр нэмийк зэлгүхэм ахэлжээштых,  
— къятуягэ Адыгэ Республиком кушъхэ-  
фчъэ спортымкэ и Федерацие ишащэу,  
Стлашьу Мамыр итренерэу Анатолий Лепюк.

Футбол

## «Зенит» нахь лъэш

«Зенит» Санкт-Петербург — «Спар-  
так» Москва — 4:0 (2:0)  
Бэдээгүум и 9-м С.-Петербург щызэ-  
дешагъэх.

Къялапчъэм 1эгугаор дээзыдзагъэхэр: Сергеев — 29,  
Малком — 34, Вендел — 46, Кассиера — 90+3.

Урысыем футболымкэ и Кубок шхъваэ къидэхы-  
гъэнхэм фэгъэхыгъэ ешлэгүум щызэлгүхагъэхэ клубхэр  
цэргүүх. «Зенит» хэгъэгум изэнэкьюкуу мыгъэ апэрэ  
чынгээр къяшигхыгъ. «Спартак» Урысыем и Кубок къы-  
дихыгъ.

«Зенит» ешлэгээр дэгүү къагъэльэгъуагъ, теклонигъэм  
икъядэхын нахь фэхъязырыгъ. «Спартак» къялапчъэм  
1эгугаор зыкы димыдзагъэми, ешлэгэшум зэрэлхүүрээр  
зэнэкьюкуум къяшигхыгъ. Ешлэгүум нэбгүрэ мин 55-м  
нахьыбэ еллэгъ, а пчагъэм щыщэу ызыныкъор «Спар-  
так» фэгумэкыгъ.



## Авшъэрэ купыр

2022 — 2023-рэ ильэс ешлэгүум авшъэрэ купыр хэт футбол  
клубхэр.

- |                            |                                   |
|----------------------------|-----------------------------------|
| 1. «Зенит» Санкт-Петербург | 9. «Спартак» Москва               |
| 2. «Шъачэ» Шъачэ           | 10. «Нижний Новгород» Н. Новгород |
| 3. «Динамо» Москва         | 11. «Химки» Химки                 |
| 4. «Краснодар» Краснодар   | 12. «Ростов» Ростов-на-Дону       |
| 5. ЦСКА Москва             | 13. «Урал» Екатеринбург           |
| 6. «Локомотив» Москва      | 14. «Торпедо» Москва              |
| 7. «Крылья Советов» Самара | 15. «Оренбург» Оренбург           |
| 8. «Ахмат» Грозный         | 16. «Факел» Воронеж.              |

Ятлонэрэ купыр

## И 24-м регъажъэ

«Кубань» Краснодар — «Зэкъошныгъ» Мыекуапэ — 2:1.  
Бэдээгүум и 9-м Краснодар щызэлгүхагъэх.

«Зэкъошныгъ»: Хъачыр, Лысенко, Кири-  
ленко, Къоджэкъу, Хъуакло, Оразаев, Пекъу,  
Датхъужье, Къонэ, Антоненко, Крылов.

Макоев, Гъыш, Шустов, Юсыф, Шхъэла-  
хъо — ахэри ешлэгүум хэлэжьагъэх.  
«Зэкъошныгъэм» иешлаклоу къялап-

### Апэрэ ешлэгъуахэр

15.07

«Химки» — «Зенит»

16.07

ЦСКА — «Урал»  
«Оренбург» — «Кр. Советов»  
«Ахмат» — «Спартак»

17.07

«Торпедо» — «Шъачэ»  
«Локомотив» — «Н. Новгород»  
«Краснодар» — «Факел»  
«Динамо» — «Ростов».

Чъэм 1эгугаор дээзыдзагъэр: Крылов  
— 70.

— 2022 — 2023-рэ ильэс зэнэкьюкуум  
зыфэтгэхъязыры. Ешлаклохэм ялэлгэсэн-  
хыгъэ хагъэхъоным фэшл уппээклун зэлгүх-  
гъуахэр зэхэтэшх, — къятуягэ «Зэкъо-  
шныгъэм» итренер шхъялэу Шакло Ащэмээз.

Бэдээгүум и 24-м хэгъэгум изэнэкьюкуу  
«Зэкъошныгъэм» ригъэжьэшт, Ставрополь  
икомандэ Мыекуапэ щылуклэшт.

Зэхэзьщагъэр  
ыклы къыдзы-  
гъэкъыр:

Адыгэ Республиком  
льэпкъюофхэмкээ,  
Иэкъыб къяралхэм ашы-  
псурс тильэлкъэ-  
гъуахэр адьырээ зэхы-  
ныгъэхэмкээ ыклы  
къябар жууѓем  
иамалхэмкээ и Комитет  
Адресыр:  
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыд-  
щиэр:  
385000,  
къ. Мыекуапэ,  
ур. Первомайскэр,  
197.

Телефонхэр:  
приемнэр:  
52-16-79,  
Редакцием авторхэм  
къялхырэр А4-къэ  
заджэхэрэ тхъапхэу  
зипчагъэмкээ 5-м  
емыхъуахэр ары. Са-  
тырхэм азыфагу 1,5-рэ  
дэлтээ, шрифтыр  
12-м нахь цыклюнэу  
щытэн. Мы шахъэ-  
хэм адимыштэрэ  
тхъгъэхэр редакцием  
зэхгэгъэкъожых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:  
Урысые Федерацием  
хэутын Иофхэмкээ, тел-  
радиокъэтын-  
хэмкээ ыклы зэллы-  
гээсэйкъамалхэмкээ  
и Министерствэ  
и Темир-Кавказ  
чыпэ гъэлоры-  
шлам, зэраушыхъятыгъэ  
номерыр  
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъятырэр  
ОАО-у  
«Полиграф-ЮГ»,  
385000,  
къ. Мыекуапэ,  
ур. Пионерскэр,  
268

Зэкъэмкэи  
пчагъэр  
4799  
Индексхэр  
П 4326  
П 3816  
Зак. 1240

Хэутынх узчи-  
къэтхэнэу щыт уахътэр  
Сыхъатыр  
18.00

Зыщаушихъятыгъэх  
уахътэр  
Сыхъатыр  
18.00

Редактор шхъялэр  
Дэрбэ Т.И.

Редактор  
шхъялэм итуадзэр  
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэкъыж  
зыхъырэ секретарыр  
Тхъаркъохъ  
А. Н.